

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

DYNAMIKA A PŘÍČINY HOSPODAŘENÍ S KŘIVOKLÁTSKÝMI LESY OD POLOVINY 18. STOLETÍ DO ROKU 1939

AUTOR Mgr. JAN SKOPEČEK

Diplomová práce Mgr. Jana Skopečka je bezesporu potřebnou historickou exkurzí do hospodaření v lesích na území České republiky. V současné době je hospodaření v lesích předmětem široké, takřka všelidové diskuze, na jedné straně extrémním přístupem v Národním parku Šumava a na straně druhé hospodařením správce státních lesů – Lesů české republiky. V obou případech jde o majetek státu, na kterém hospodaří pověřené státní organizace. Jak uvádí profesor Franz Schmithüsen ve své práci „Prales – a les kulturní – dějiny a možnosti udržitelného rozvoje „ – K porozumění vývoje lesa je třeba vydat se po cestě vedoucí do minulosti... Vydejme se spolu s autorem do minulosti, kdy v popisovaných lokalitách hospodařili osvědčení vlastníci - rod Fürstenberků a rod Schwarzenberků.

Téma diplomové práce je poměrně široké a i stanovení výzkumné otázky dává prostor mnoha badatelským směrům. Definice podotázky je poměrně jednoduchá při obecném povědomí existence schwarzenberského kanálu a jeho účelu. V každém případě je velmi zajímavá otázka změny dřevinné skladby v důsledku industrializace a průmyslové revoluce. Hypotézy jsou nastaveny odpovídajícím způsobem, velmi dobře je uchopena metodika výzkumu a rozboru pramenů a literatury. Diplomová práce je zpracována v logickém a přehledném členění jednotlivých kapitol od zadání po závěrečné kapitoly včetně předepsaných náležitostí a slovníku. Metodologický postup hodnotím velmi dobře s výhradou filtru použité literatury. Při širokém použití pramenů jsou některé informace uvedeny vícekrát a mohou působit zmatečně. V použité literatuře je chybně uvedena práce Lumíra Loudila – Vývoj živočišné výroby na území ČSR v období kapitalismu druhé poloviny 19. století. Autor práce čerpal z Přehledu vývoje,... Emila Hoška a Josefa Tlapáka.

Z hlediska porovnávaných území je poněkud zmatečné použití více územních jednotek. Panství a velkostatek je zvláště u Českého Krumlova poněkud rozdílné území, především z hlediska hospodaření a pohledu na dřevinnou skladbu / vegetační stupeň 4 – 8 /. Použití regionálních údajů Českokrumlovska a Křivoklátska dále porovnávané území zbytečně rozšiřuje. Velmi dobře jsou zpracovány důvody přeměny lesních komplexů – převody pařezin na les vysokokmenný a využití přestárlých bučin na panství Křivoklát, oproti zpřístupnění a obnově rozsáhlých zanedbaných komplexů na panství Český Krumlov. V kontextu uvedeného však postrádám hlubší analýzu souvisejících činností, které nejvíce ovlivnily dřevinnou skladbu sledovaných území a to především sklářství a činností souvisejících se sklářskou kolonizací vrcholící /produkčně / na počátku 19. století.

Uvedené téma by jistě zasloužilo hlubší rozbor důvodů, které vedly vlastníky panství k stále většímu použití smrku při obnově lesních porostů. Příčin nástupu smrkových porostů je mnoho a úzce souvisí s novými technologiemi různých oborů lidské činnosti, které právě v období industrializace a průmyslové revoluce výrazně ovlivňují hospodaření v lesích.

Přes uvedené výhrady a drobné nedostatky považuji práci za velmi cennou, zvláště širokým záběrem soustředěných historických dat a dále poněkud jiným pohledem na hospodaření v lesích ve zkoumaném časovém období. Pozorný čtenář si po přečtení práce musí položit otázku, zda za současný stav lesů mohou pouze nenasytní vlastníci a lesníci, kteří na daném území hospodařili s nejlepším úmyslem les pěstovat a zachovat. Z praktického hlediska je práce potřebná pro argumentaci proti některým současným jednoduchým ekologickým teoriím. Hospodaření v lesích díky dlouhé obmýtní době je vždy nutno posuzovat v historickém a geopolitickém kontextu.

Práci doporučuji k obhajobě a zároveň jako podklad k vypsání další nadstavbové práce, která by zpracovávaná území podrobila dalšímu studiu s větší vahou na důvody a příčiny změny druhové skladby.

Doplňující otázky bych směřoval k důvodům proč byl smrk v daném období při obnově porostů tak preferován.

Práci hodnotím v bodové stupnici : 13 – 18 bodů - výborně.

Ing. Petr Fencel - Kurátor NZM Praha